

Asia: VN/17576/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Akava ry lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Lausunnon pääkohdat

- Akava pitää lakiluonnosta pääosin perusteltuna.
- Lasten perusopetuksessa jatkavista 17 vuotta täyttäneistä on maksettava koulutuksenjärjestäjälle sama euromäärä riippumatta siitä, jatkaako opiskelija lasten vai aikuisten perusopetuksessa. Päätös sopivasta koulutusmuodosta on tehtävä oppivelvollisen edun, ei rahoituksen, perusteella.
- Erityisen tuen opiskelupaikkoja on oltava riittävästi ja tiedonsaantioikeuksien kunnossa koulutuksesta toiseen siirryttäessä
- Oikeus majoituskorvaukseen laajentamiseen koskettava yhdenvertaisesti saamea tai viittomakieltä äidinkielenään puhuvia
- Ehdotetut muutokset edellyttävät joustavaa tiedonkulkua ja tiivistä yhteistyötä toimijoiden kesken.
- Akava pitää valitettavana sitä, ettei esityksessä säädetä tukiopetuksen velvoittavuudesta toisella asteella

Akava pitää lakiluonnosta pääosin perusteltuna. Se kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin valmiin hallituksen esityksen viimeistelyssä:

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutosta, joka mahdollistaisi ennen oppivelvollisuuslain voimaantuloa vallinneen oikeustilan palauttamista, jossa kunnat saivat tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti mahdollistaa perusopetuksen suorittamisen loppuun lasten perusopetuksessa myös 17 vuotta täyttäneille. Akava painottaa, että päätös opiskelupaikasta tulee tehdä lapsen edun, ei rahoitusmäärän perusteella. Se ehdottaakin esitystä muutettavaksi siten, että myös lasten perusopetuksessa jatkavista 17 vuotta täyttäneistä oppivelvollisista maksetaan vähintään vastaava euromäärä kuin maksettaisi, jos tämä osallistuisi aikuisten perusopetukseen.

Akava pitää hyvänä linjausta, jonka mukaan Suomessa opiskelutarkoituksessa oleskelevia ei katsota oppivelvollisiksi.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutosta, jonka mukaan vaativaan erityiseen tukeen oikeutetulle järjestettävässä koulutuksessa oppivelvolliselle voitaisiin oppivelvollisen taikka hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumuksella osoittaa opiskelupaikka jo ennen kahden kuukauden määräajan päättymistä. Muutos edellyttää, että erityisen tuen opiskelupaikkoja on riittävästi vaatavaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille sekä tutkintokoulutukseen- ja työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen. Käytännön opiskelun sujumisen kannalta olennaista on, että tiedonsaantioikeudet ovat kunnossa koulutuksesta toiseen siirryttäessä, mihin esitysluonnos pyrkiikin kiitettävästi vastaamaan.

Akava kiinnittää huomiota opiskelijoiden yhdenvertaisuuteen muutosesityksessä, joka oikeuttaa oppivelvollisen majoituskorvaukseen myös silloin, kun päivittäinen koulumatka (meno-paluu) odotuksineen nopeinta kulkuvälinettä käyttäen kestää yli kolme tuntia. Sen mukaan oikeuden majoituskorvaukseen laajentamiseen on koskettava myös saamea tai viittomakieltä äidinkielenään puhuvia.

Akava pitää valitettavana sitä, ettei esityksessä säädetä tukiopetuksen velvoittavuudesta toisella asteella.

Lopuksi Akava muistuttaa, kuinka muutosesityksen toivottu toteutuminen edellyttää joustavaa tiedonkulkua ja tiivistä yhteistyötä kunnan opetustoimen ja tulevien hyvinvointialueen oppilas- ja opiskelijahuollon toimijoiden kesken.

Sahamies Miika
Akava ry

